

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије фармације

Назив предмета: Анализа природних производа

Наставник: Јелена М. Цвејић, Милица Т. Атанацковић Крстоношић, Мира П. Микулић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Фармакогнозија 2

Циљ предмета

Основни циљеви едукације из предмета Анализа природних производа су упознавање студента са аналитичким техникама примењивим у анализи природних производа. Стицање знања о процедурима анализе и контроле природних сировина, као и законском регулативом у овој области. Неопходно је усвајање знања о примени инструменталних метода у анализи природних производа који садржи биолошки активне материје природног порекла. Обзиром на разноликост природних производа и њихових активних састојака потребно је усвојити различите приступе анализи, као и разумевање односа између сврхе анализе и избора аналитичке технике. Неопходно је да студент овлада вештинама за практичну примену стечених знања. У лабораторији се практично врше анализе појединих природних производа по постојећим или прилагођеним процедурима и на тај начин се стиче практично знање и искуство. Усвајају се знања о могућностима обраде података и добијању статистички релевантних закључака. Развој критичког мишљења и способности за научно-истраживачки рад.

Исход предмета

Неопходно је да студент овлада знањем о примени и избору метода у анализи конкретних узорака. Знање о начину и етапама анализе природног производа. Законска регулатива. Приступ анализи у функцији карактеристика и особина производа и биолошки активног принципа. Хроматографија у анализи природних производа. Начини процене аналитичке грешке и статистичка обрада података. Начини припреме узорка за анализу.

Примена знања у пракси. Способност избора одговарајуће методе анализе. Понашање, тумачење и употреба информација неопходних за правилну анализу одговарајућих узорака и параметара. Припрема и дефинисање процедуре у односу на циљ и сврху анализе. Извођење задате анализе узорка. Обрада података, процена грешке и издавање резултата у одговарајућој форми.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у анализу природних производа. Примена инструменталних метода у анализи природних производа. Примена сепарационих метода у анализи природних производа. Преглед сепарационих метода. LC-MS, HPLC, GC. Екстракција чврстом фазом. Методе дериватизације. Законска регулатива.

Практична настава

Практична настава обухвата квалитативну и квантитативну хроматографску анализу биолошки активних састојака. Анализа природних производа различитог порекла и фармацеутских производа.

Сепарација, квалитативна и квантитативна анализа појединачних компонената, оптимизација методе у односу на параметре тачности, прецизности и селективности. Избор технике припреме узорка. Одређивање садржаја појединачних јединица и њихова међусобна корелација. Одређивање садржаја активних принципа у комерцијалним препаратима на бази природних производа и одређивање брзине ослобађања активних принципа из готовог фармацеутског облика. Статистичка обрада резултата корелација добијених вредности. Неки од примера:

1. Одређивање садржаја биолошки активних компонената природног порекла у фармацеутским препаратима, храни, сировинама.
2. Анализа дијететских суплемената.
3. Анализа природних производа различитог порекла.
4. Анализа одабраног биљног екстракта.

Литература

Обавезна

1. Braithwaite A, Smith FJ. Chromatographic methods. 5th ed. Springer; 2001

Допунска

2. Интерна скрипта теоријске и практичне наставе
3. Niessen WMA. Liquid Chromatography-Mass Spectrometry. 3rd ed. CRC Press; 2006.
4. Kromidas S. More practical problem solving in HPLC. Weinheim: Wiley-VCH; 2005.

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ НОВИ САД

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	
Методе извођења наставе			
Теоријска настава. Практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			